

Tvangsindlæggelse Betingelser Hvem må indlægge? Formularer/indlæggelsespapirer	• Sindssygekriteriet, dvs. at den sindslidende er sindssyg eller i en tilstand, der kan sidestilles hermed, og at det vil være uforvarsligt IKKE at indlægge den pågældende til behandling (sindssygekriteriet skal altid være opfyldt). • Behandlingskriteriet, dvs. når personen ikke kan blive helbredt uden behandling eller, når en betydelig og afgørende bedring af tilstanden vil blive væsentlig forringet uden behandling. • Farekriteriet, dvs. den pågældende er til væsentlig fare for sig selv eller andre. Tvangsindlæggelse må kun finde sted, når et eller flere af disse kriterier er opfyldt. Det er altid en læge, der skal foretage den psykiatriske undersøgelse og udfylde en lægeerklæring. En læge må ikke tvangsindlægge på en afdeling, hvor han/hun selv er ansat. Det er derfor ofte den praktiserende læge, der står for tvangsindlæggelsen. Selve indlæggelsen tager politiet sig af, og de holder samtidig øje med, at indlæggelsen er lovlig. • Hvis man er til fare for sig selv eller andre, bruger lægen en rød formular, røde papirer. Her bliver man indlagt med det samme. • Hvis udsigten til, at man kan få det afgørende bedre, ellers ville blive meget forringet, sker det på en gul formular, gule papirer. Her kan der gå op til 7 dage.
Tvangstilbageholdelse	Hvis en frivilligt (døgn-) indlagt patient på psykiatrisk afdeling opfylder kriterierne ved tvangsindlæggelse, skal patienten nægtes udskrivelse. Når en patient er tvangstilbageholdt, skal overlægen på bestemte datoer konkret tage stilling til, om kriterierne for tvangstilbageholdelse fortsat er opfyldte.
Tvangsbehandling	Såfremt en sindssyg, indlagt patient ikke accepterer behandling, kan overlægen beslutte at behandle patienten mod dennes vilje. Ofte tvangsbehandles med psykofarmaka, men i livstruende situationer kan der gives elektrochok (ECT) mod patientens vilje. Man kan blive tvangsbehandlet mod både fysiske og psykiske sygdomme.
Tvangsfiksering	Til tvangsfiksering må kun benyttes mavebælte, hånd- og fodremme samt handsker. Der skal føres tvangsprotokol over al anvendelse af tvang.
Tvangsundersøgelse	Ved begrundet mistanke om patient har rusmidler, medicin eller våben gemt på sig selv, eller på sin stue, kan overlægen beslutte en kropsvisitation eller undersøgelse af patientens stue og personlige ejendele. Overlægen kan også beslutte, hvis en patients post skal åbnes.

Anvendelse af tvang i psykiatrien anses som en større indgriben i selvbestemmelsesretten end magtanvendelse. Der er derfor en mere præciseret vejledningspligt. Ved al anvendelse af tvang skal patienten have tilbudt en uvildig patientrådgiver, og det er et lovmæssigt krav, at der skal afholdes opfølgende samtaler med patienten ved enhver anvendelse af tvang.

Du skal som social- og sundhedsassistent være opmærksom på de skærpede omstændigheder ved indgriben i patienters selvbestemmelse ved hjælp af tvang og kunne koordinere din lovmæssige pligt med en respekt og forståelse for den enkelte patients livssituation.